

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovéj a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 16. mája 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **JUDr. D. D. a spol.**, pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona a iné, o námietke zaujatosti oznámenej sudcom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Petrom Hatalom, takto

r o z h o d o l :

Sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Peter Hatala je podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku **v y l ú č e n ý** z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obvinenému JUDr. D. D. a spol., vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Tost/12/2017.

O d ô v o d n e n i e

V trestnej veci obvineného JUDr. D. D. a spol. pre pokračujúci prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-4T/2/2017, je vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Tost/12/2017, konanie o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 20. marca 2017, sp. zn. BB-4T/2/2017, ktorá bola najvyššiemu súdu predložená 11. apríla 2017 a pridelená na vybavenie senátu 4T.

Členovia senátu 4T JUDr. Pavol Farkaš a JUDr. Martin Piovartsy písomným podaním z 12. apríla 2017 oznámili svoju zaujatosť z dôvodu uvedeného v § 31 Trestného poriadku.

Senát 3T uznesením z 13. apríla 2017, sp. zn. 3Ndt/9/2017, vylúčil JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martina Piovartsyho z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obvinenému JUDr. D. D. a spol., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 4Tost/12/2017.

Predseda senátu 4T JUDr. Štefan Harabin opatrením z 25. apríla 2017 určil členom senátu JUDr. Petrovi Szabovi a JUDr. Petrovi Hatalovi čas na štúdium spisu.

JUDr. Peter Hatala písomným podaním z 2. mája 2017 oznámil svoju zaujatosť pre pomer k obvinenému JUDr. D. D.. Uviedol, že menovaného pozná asi 35 rokov, sú v priateľskom pomere, majú na seba súkromné telefónne čísla, sporadicky sa stretávajú, naposledy cca pred 2 – 3 týždňami na káve v kaviarni Justícia aj za prítomnosti iných kamarátov. Tieto okolnosti by podľa názoru JUDr. Hatalu mohli byť vnímané ako účasť zaujatej osoby pri rozhodovaní v jeho veci. Čo sa týka druhého spoluobvineného, tohto JUDr. Hatala nepozná.

Dňa 2. mája 2017 bola vec predložená na rozhodnutie o námietke zaujatosti podľa čl. IV. ods. 1 Rozvrhu práce na rok 2017 senátu 3T, kde je vedená pod sp. zn. 3Ndt/10/2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal dôvodnosť oznámenej zaujatosti sudcu JUDr. Petra Hatalu a zistil, že je daný dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v hore uvedenej trestnej veci.

Podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu, o vylúčení sudcu pre prípravné konanie rozhodne predseda senátu nadriadeného súdu.

Ak sudca alebo prísediaci je vylúčený z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 3, nahradí ho iný sudca určený na zastupovanie rozvrhom práce; prísediaceho nahradí iný prísediaci podľa pokynu predsedu senátu. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora alebo ak je taká pomocná osoba vylúčená z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 3, alebo ak z dôvodov uvedených v § 31 vznesie námietku zaujatosti takej osoby strana, o vylúčení rozhodne predseda senátu alebo v prípravnom konaní prokurátor, v ktorého veci je taká osoba činná. Ak z dôvodov uvedených § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť prokurátor, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený prokurátor. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť policajt, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený tohto policajta; proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

Zákon spája vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, **ak možno mať čo i len pochybnosť o jeho zaujatosti** (viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná – „justice must not only be done, it must also be seen to be done“). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt c. Belgicko).

Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar c. Spojené kráľovstvo).

Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah ku konkrétnemu prípadu a k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo k inému orgánu činnému v tomto konaní veci dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne.

Inštitútom vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania pre zaujatosť sa v trestnom konaní garantuje základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nestrannosť sa definuje spravidla ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti (nadržania určitej procesnej strane).

Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal návrh sudcu JUDr. Petra Hatalu na jeho vylúčenie a dospel k záveru, že sudcom uvádzané skutočnosti týkajúce sa blízkeho priateľského vzťahu k osobe obvineného JUDr. D. D. odôvodňujú obavu z toho, že by sa ponechanie veci tomuto sudcovi javilo ako nie nestranné a nezaujaté.

Z dôvodov vyššie uvedených Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. mája 2017

JUDr. Alena Š i š k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová